

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

Meicirculaire gemeentefonds 2022

Datum

22 juni 2022

De raad wordt door middel van deze raadsinformatiebrief geïnformeerd om de budgettaire effecten van de meicirculaire 2022 gemeentefonds voor het jaar 2022 te verwerken in de 2^e tussenrapportage 2022 en voor de jaren 2023 t/m 2026 te verwerken bij de samenstelling van de begroting 2023.

Aanleiding

De inhoud van de bijgaande meicirculaire 2022 geeft aanleiding tot een bijstelling van het financieel meerjarenperspectief 2022 t/m 2026. De bijstelling 2022 zal worden verwerkt in de 2^e tussenrapportage 2022. De bijstellingen over de jaren 2023 t/m 2026 zal worden verwerkt in de op te stellen begroting 2023.

Een verschillenanalyse voor 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2026 ten opzichte van de decembercirculaire 2021, evenals de budgettaire effecten daarvan, treft u als bijlage aan.

Onderbouwing

Onderstaand een aantal belangrijke aandachtspunten (niet limitatief) uit de meicirculaire gemeentefonds 2022:

Hogere accressen gemeentefonds

De accressen (=groei) zijn hoger dan eerder gemeld in de Maartbrief 2022 en bijgesteld op basis van de Voorjaarsnota 2022. In de jaren 2022 tot en met 2025 zijn de nodige accressen het gevolg van extra rijksuitgaven voor (Vpb), koppeling AOW aan stapsgewijze verhoging wettelijk minimumloon (WML), inkomensbelasting Box 3 en defensie-uitgaven. Ook is het accres opwaarts bijgesteld als gevolg van een hogere loon- en prijsontwikkeling dan tot nu toe aangenomen.

In de Startnota heeft het kabinet aangegeven dat het acces voor 2026 niet is berekend maar is vastgezet op een taakstellend bedrag ten opzichte van de septembercirculaire 2021 gemeentefonds. Daarbij geldt dat het accres t/m 2025 grotendeels wordt berekend op basis van de normeringssystematiek '*samen trap-op, samen trap-af*'; geeft het rijk meer uit dan begroot dan stijgt ook het accres van het gemeentefonds. Echter het omgekeerde effect kan ook aan de orde zijn. Om als gemeente enige stabiliteit te krijgen in de hoogte van het accres is het rijk in gesprek met gemeente- en provinciekoepels over het vastzetten van de accressen voor de periode t/m 2025. Vanaf 2026 zal het gemeentefonds niet langer via de huidige normeringssystematiek worden geïndexeerd; geen verstrekking van een volumeaccres, alleen nog maar een nominaal accres voor de loon- en prijsontwikkeling. Hierdoor laat de groei van het gemeentefonds een flinke dip zien in

2026 (bekend als het zogenaamde 'ravijnjaar') maar de ontwikkeling blijft per saldo positief.

Herverdeeleffect herijking gemeentefonds

De herijking van het gemeentefonds wordt per 2023 ingevoerd. Het uiteindelijke herverdeeleffect heeft geleid tot een nadeel van € 1,85 per inwoner (€ 42.000). In de begroting was hiervoor nog rekening gehouden met een nadeel van € 15 per inwoner (€ 343.000). Als gevolg hiervan is hierdoor een structureel voordeel ontstaan van ongeveer € 300.000.

Doorschuiwing Opschalingskorting

In het kader van het coalitieakkoord Rutte IV is de geplande opschalingskorting gedurende de jaren 2023 t/m 2025 geschrapt. Hierdoor ontstaat in deze periode een tijdelijk voordeel ter grootte van € 414.000 in 2023, oplopend naar € 689.000 in 2025.

Extra middelen Jeugdzorg

Het rijk kent in 2023 incidenteel de extra middelen Jeugdzorg voor 100% toe. Dit betekent voor Laarbeek een te ontvangen bedrag van € 1.461.000. In de begroting 2022 was hiermee al voor 75% rekening gehouden (ruim € 1 miljoen). Dit leidt in 2023 tot een eenmalig voordeel van € 370.000.

Voor de jaren 2024 en verder wordt de aflopende toekenning door het rijk (netto-reeks van de Arbitragecommissie) niet verder financieel vertaald in de circulaire. De provinciaal toezichthouder heeft nog geen formele uitspraak gedaan wat hiervan toelaatbaar wordt geacht om als opbrengst te mogen inrekenen. Desondanks wordt vooralsnog qua toekenning nog steeds zoals tot op heden rekening gehouden met eveneens 75%.

Eigen bijdrage huishoudelijke hulp

In het coalitieakkoord Rutte IV is opgenomen dat het kabinet werkt aan een aanpassing van de eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp in de Wmo. De komende periode wordt deze maatregel met cliënten, gemeenten en het Centraal Administratieakkoord (CAK) uitgewerkt. De beoogde datum van inwerkingtreding is gesteld op 1 januari 2025. De bijbehorende besparing door het inramen van een eigen bijdrage in onze begroting wordt vooralsnog niet opgevoerd.

Energietoeslag

Voor de uitvoering en uitgifte van de eenmalige aanvullende tegemoetkoming van € 800 voor huishoudens met een laag inkomen wordt een vergoeding beschikbaar gesteld ter grootte van € 541.000. De GR Peelgemeenten geeft hier uitvoering aan.

Uitvoeringskosten klimaatakkoord

Om een gewenste versnelling te kunnen voortzetten van de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid, ontvangen gemeenten in 2022 extra middelen. Laarbeek gaat hierdoor in 2022 eenmalig € 195.000 ontvangen.

Extra capaciteit BOA's

Er wordt structureel budget beschikbaar gesteld voor de groene BOA, verdere professionalisering en een veilige taakuitvoering van de BOA in alle domeinen. Voor Laarbeek komt hierdoor met ingang van 2022 een structureel bedrag beschikbaar van € 33.000.

Samenvattend leidt deze meicirculaire 2022 gemeentefonds over de jaren 2022 en verder budgettair gezien tot behoorlijke positieve bijstellingen. Ook na het zogenaamde 'ravijnjaar' 2026 is nog steeds een groot voordeel aanwezig. Bij de samenstelling van de Begroting 2023 zal hier verdere uitwerking aan worden gegeven hoe hiermee om te gaan.

Financiële toelichting

De budgettaire effecten als gevolg van de meicirculaire gemeentefonds 2022 zijn over de periode 2022 t/m 2026 als volgt:

(+=voordelig budgettair effect / -=nadelig budgettair effect)					
(bedragen x 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Meicirculaire gemeentefonds 2022	1.448	3.372	4.297	5.020	1.811

Voor een nadere specificatie hiervan wordt verwezen naar de bijlagen.

Het advies is om de bijstelling 2022 te verwerken in de 2^e tussenrapportage 2022 en de bijstellingen 2023 t/m 2026 verwerken bij de samenstelling Begroting 2023 en te betrekken bij de integrale afweging op dat moment.

Bijlagen

1. Meicirculaire gemeentefonds 2022
2. Financiële gevolgen 2022-2026 'meicirculaire gemeentefonds 2022'.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris

J.W.M. van de Ven

burgemeester

F.L.J. van der Meijden